

UCHWAŁA NR XXIX/175/2017
RADY POWIATU ŚWIEBODZIŃSKIEGO
z dnia 22 czerwca 2017r.

w sprawie przyjęcia „Kompleksowego Planu Rozwoju Szkolnictwa Zawodowego w Powiecie Świebodzińskim”

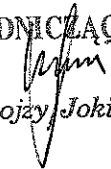
Na podstawie art. 12 pkt 9ca ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2016r., poz. 814 z późn.zm.) oraz art. 19 ust 3a ustawy z dnia 6 grudnia 2006r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz. U. z 2016r., poz. 383 z późn.zm.) **uchwala się co następuje:**

§1. Przyjmuje się „ Kompleksowy Plan Rozwoju Szkolnictwa Zawodowego w Powiecie Świebodzińskim, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Świebodzińskiego.

§3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Alojzy Jokiel

Załącznik do Uchwały Nr XXIX/175/2017
Rady Powiatu Świebodzińskiego
Z dnia 22 czerwca 2017r.

**KOMPLEKSOWY PLAN
ROZWOJU SZKOLNICTWA
ZAWODOWEGO W POWIECIE
ŚWIEBODZIŃSKIM**

MAJ 2017

Alfons

Spis treści

Wprowadzenie	3
I. Diagnoza szkolnictwa zawodowego w powiecie świebodzińskim.....	4
1. Demografia	4
2. Rynek pracy.....	6
3. Szkolnictwo Zawodowe	7
3a. Typy szkół, kierunki kształcenia/zawody oraz nabór do poszczególnych klas.....	8
3b. Baza dydaktyczna szkół zawodowych w powiecie świebodzińskim.....	9
3c. Kadra dydaktyczna.....	10
3d. Modernizacja i wyposażenie pracowni zawodowych – potrzeby placówek.....	12
4. Współpraca z otoczeniem biznesowym	14
II. Analiza SWOT szkolnictwa zawodowego w powiecie świebodzińskim.	17
III. Wnioski.....	18

Wprowadzenie

Szkolnictwo zawodowe jest niezwykle istotnym elementem wsparcia rozwoju gospodarczego, nie tylko poprzez dostarczanie na rynek pracy odpowiednio przygotowanych zasobów ludzkich, ale również, jako budowanie potencjału przedsiębiorczości wśród uczniów, którzy po ukończeniu kształcenia podejmą własną działalność gospodarczą.

Mając na uwadze szczególną rolę kształcenia zawodowego we współczesnej gospodarce, należy dokonać analizy najważniejszych potrzeb z punktu widzenia regionu, placówek nauczania zawodowego oraz samych uczniów.

W minionych latach w strukturze szkolnictwa zawodowego zbyt duży udział miało szkolnictwo ogólnokształcące i licea profilowane. Efektywność nauczania w tej sferze spadła. Przekłada się to również obecnie na obniżenie przyszłego statusu zawodowego i społecznego absolwenta tego typu szkół średnich. Natomiast szkolnictwo zawodowe oferujące dwutorowy model edukacji, z jednej strony daje możliwość uzyskania zawodu, z drugiej kontynuacji nauki na studiach wyższych. Poziom zarobkowy absolwentów szkolnictwa zawodowego zaczyna przewyższać poziom absolwentów studiów wyższych.

Powyższy plan jest kompatybilny z planami przyjętymi przez samorząd Województwa Lubuskiego, z diagnozą szkolnictwa zawodowego przyjętą przez Zarząd Powiatu Świebodzińskiego w 2016r. oraz analizą i oczekiwaniami szkół zawodowych dla których organem prowadzącym jest Powiat Świebodziński. Jednak ze względu na planowane zmiany prawa oświatowego oraz zmiany w otoczeniu gospodarczym i nowe zjawiska w tym sektorze np. zwiększona liczba pracujących cudzoziemców będzie on wymagał okresowej aktualizacji.

I. Diagnoza szkolnictwa zawodowego w powiecie świebodzińskim

Poniższa diagnoza pozwala na przedstawienie czynników wpływających na szkolnictwo zawodowe od zewnętrznych, jak demografia, rynek pracy, przedsiębiorczość, po wewnętrzne, jak sytuacja szkół, ich oferta edukacyjna, liczba uczniów, czy współpraca z otoczeniem biznesowym.

1. Demografia

Ludność zamieszkująca województwo lubuskie wynosi nieco ponad milion mieszkańców (1 017 376 osób - dane na dzień 31 grudnia 2016r.), co sytuuje nasz region wśród najmniejszych pod tym względem w skali kraju. Powiat świebodziński ma 56 232 mieszkańców z czego 51 % stanowią kobiety, a 49 % stanowią mężczyźni. W latach 2002 - 2016 liczba mieszkańców wzrosła o 0,0 %. Średni wiek mieszkańca wynosi 40 lat i jest porównywalny do średniego wieku mieszkańców województwa oraz do średniego wieku mieszkańców całej Polski. Powiat Świebodziński ma dodatni przyrost naturalny wynoszący 4. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu 0,1 na 1000 mieszkańców powiatu świebodzińskiego. W roku 2015 urodziło się 562 dzieci, w tym 46,3% dziewczynek, i 53,7% chłopców. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 1,01 i jest większy od średniej dla województwa oraz większy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju. W 2015 roku zarejestrowano 604 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 655 wymeldowań, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych wynosi dla powiatu świebodzińskiego-51. W tym samym roku nie odnotowano żadnych zameldowań osób z zagranicy oraz nie zarejestrowano wymeldowań za granicę. Daje to saldo migracji zagranicznych wynoszące 0.

63,3% mieszkańców powiatu świebodzińskiego jest w wieku produkcyjnym. 18,6% w wieku przedprodukcyjnym, a 18,1 % mieszkańców jest wieku poprodukcyjnym. Liczba urodzeń spada, co przełoży się na mniejszą liczbę dzieci i młodzieży w szkołach.

Przedział wiekowy	Liczba mieszkańców
0-4	2925
5-9	3122
10-14	2679
15-19	3091
20-24	3720
25-29	4234
30-34	4859

Tabela 1. Wiek mieszkańców Powiatu Świebodzińskiego na koniec grudnia 2015

Szkoły	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015
Ogólnokształcące	780	724	695
Zawodowe	1282	1076	1011
Razem	2062	1800	1706

Tabela 2. Liczba uczniów w szkołach wg stanu na koniec września w latach 2013-2016

Dane demograficzne tj. spadek liczby urodzeń i migracja uczniów zdeterminowały przeprowadzenie reorganizacji oświaty. W efekcie przeprowadzonych zmian w gestii Powiatu Świebodzińskiego pozostały 3 zespoły szkół. Zespół Szkół Ogólnokształcących, Powiatowy Zespół Szkół Technicznych i Zawodowych oraz Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy. Celem działań reorganizacyjnych było podwyższenie jakości nauczania, w szczególności szkolnictwa zawodowego oraz dostosowanie ofert do potrzeb uczniów i pracodawców.

Analizując dane z poszczególnych lat można stwierdzić proporcjonalnie zmniejszenie liczby uczniów we wszystkich typach szkół, przy czym szkoły zawodowe w największym stopniu odczuwały skutki zmniejszania się populacji 15 i 19-latków. Jest to konsekwencja rosnących aspiracji edukacyjnych młodzieży, która coraz częściej chce osiągać wykształcenie na poziomie średnim lub wyższym. Kolejnym powodem obserwowanej „ucieczki” młodzieży od szkół zawodowych jest stworzony w ostatniej

dekadzie negatywny wizerunek szkoły zawodowej, należy więc podjąć działania zmierzające w kierunku uatrakcyjnienia szkolnictwa zawodowego.

2. Rynek pracy

W powiecie świebodzińskim na 1000 mieszkańców pracuje 277 osób. Jest to znacznie wyższy wynik od wartości dla województwa lubuskiego oraz wartości dla całej Polski. 47,4% wszystkich pracujących ogółem stanowią kobiety, a 52,6% mężczyźni.

Bezrobocie rejestrowane w powiecie świebodzińskim wynosiło w 2015 roku 9,0% (10,2% wśród kobiet i 8,0% wśród mężczyzn). Jest to znacznie mniej od stopy bezrobocia rejestrowanego dla województwa lubuskiego oraz mniej od stopy bezrobocia rejestrowanego dla całej Polski.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie świebodzińskim wynosi 3 455,57 PLN, co odpowiada 83,20%. 11,0% aktywnych zawodowo mieszkańców powiatu świebodzińskiego pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 45,7% w przemyśle i budownictwie, a 11,7% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 11,7% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości).

Na podstawie informacji z Powiatowego Urzędu Pracy w Świebodzinie za I półrocze 2016r. na obszarze Powiatu występują zawody nadwyżkowe i deficytowe. Zawody deficytowe to takie, na które istnieje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów deficytowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest wyższa niż liczba bezrobotnych, odsetek długotrwale bezrobotnych jest nieznaczny, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym. W Powiecie świebodzińskim są to m.in. zawody takie jak spawacze, operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych, opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej, czy też graficy komputerowi.

Zawody nadwyżkowe to takie, na które istnieje na rynku pracy niższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów nadwyżkowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest niższa niż liczba bezrobotnych, długotrwałe bezrobocie jest relatywnie wysokie, a napływ bezrobotnych przewyższa ich odpływ w danym okresie sprawozdawczym. Są to zawody takie jak: piekarze, pracownicy ochrony fizycznej, rolnicy i hodowcy, robotnicy obróbki drewna i stolarze oraz cieśle i stolarze budowlani.

3. Szkolnictwo Zawodowe

Na terenie powiatu świebodzińskiego działają cztery zespoły szkół, w których skład wchodzi szkoły zawodowe, tj. Zespół Szkół Leśnych w Rogozińcu, Zespół Szkół Technicznych w Zbąszynku, **Powiatowy Zespół Szkół Technicznych i Zawodowych w Świebodzinie oraz Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Świebodzinie.** Dla dwóch ostatnich Powiat Świebodziński jest organem prowadzącym.

3a. Typy szkół, kierunki kształcenia/zawody oraz nabór do poszczególnych klas.

Nazwa Szkoły	Typ szkoły	Kierunki kształcenia/ zawody	Liczba uczniów w roku szkolnym 2014/2015	Liczba uczniów w roku szkolnym 2015/2016
Powiatowy Zespół Szkół Technicznych i Zawodowych w Świebodzinie	Technikum	Technik handlowiec	0	0
		Technik ekonomista	25	21
		Technik logistyk	25	33
		Technik żywienia i usług gastronomicznych	38	32
		Technik obsługi turystycznej	0	0
		Technik hotelarstwa	26	32
		Technik mechanik	15	27
		Technik informatyk	26	23
	Zasadnicza Szkoła Zawodowa	Sprzedawca	16	22
		kucharz	18	17
		Mechanik-monter maszyn i urządzeń	9	-
		Operator obrabiarek skrawających	-	7
		Elektromechanik	14	13
		Ślusarz	14	13
		Wielozawodowa (młodociani pracujący)	55	31
Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy w Świebodzinie	Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna	Kucharz	8	10
		Pracownik pomocniczy obsługi hotelowej	2	2
		Mechanik pojazdów samochodowy	3	4
		Stolarz	0	2
		Piekarz	5	2

3b. Baza dydaktyczna szkół zawodowych w powiecie świebodzińskim.

Lp.	Nazwa szkoły	Pomieszczenia zawodowe
1.	Powiatowy Zespół Szkół Technicznych i Zawodowych w Świebodzinie	<ul style="list-style-type: none">• pracownia obróbki ręcznej• pracownia elektromechaniki• pracownia gastronomiczna• pracownia informatyczna• pracownia przedmiotów logistycznych• pracownia przedmiotów ekonomicznych• pracownia napraw i remontów
2.	Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy w Świebodzinie	<ul style="list-style-type: none">• pracownia stolarska• pracownia kucharska

Dodatkowo każda szkoła zawodowa posiada:

- sale lekcyjne,
- bibliotekę,
- gabinet pedagoga,
- boiska sportowe,
- szatnie
- gabinety pielęgniarstwa szkolnej
- sekretariat z pomieszczeniami administracji i obsługi .

Szkoła specjalna posiada wymagane pomieszczenia specjalistyczne w tym:

- szatnie z łazienkami,
- gabinet logopedyczny,
- gabinet psychologa,
- stołówkę

Każda placówka zapewnia bezpieczne i higieniczne warunki pracy i nauki.

Mając w perspektywie rok 2019 oraz nabór na poszczególne kierunki kształcenia zawodowego w Powiatowym Zespole Szkół Technicznych i Zawodowych w Świebodzinie, gdzie do szkoły trafią dwa roczniki uczniów, planuje się dodatkowe pracownie zawodowe związane z kierunkiem logistycznym (pracownia kształcenia teoretycznego i praktycznego w budynku szkoły), gastronomicznym (pracownia

kształcenia teoretycznego w budynku szkoły) oraz mechanicznym (rozbudowa pracowni obrabiarek i elektromechanicznej na warsztatach szkolnych).

Ponadto wygospodarowanie nowego miejsca na pracownię zawodowe w budynku szkoły pozwoli odciążyć gabinety kształcenia ogólnego. Aktualnie zajęcia w szkole często odbywają się w przypadkowych, wolnych w danym momencie gabinetach. Nie ma wyodrębnionej pracowni do kształcenia na kierunkach gastronomicznych. W przypadku technika logistyka stworzony na poddaszu gabinet nie mieści wszystkich uczniów. Klasy na tym kierunku są bardzo liczne. W mniejszych oddziałach zajęcia dydaktyczne są łączone.

Problemy lokalowe dotyczą również kierunków mechanicznych na warsztatach szkolnych. Nie są one związane bezpośrednio z ilością uczniów, ale z wielkością maszyn i urządzeń niezbędnych do prowadzenia zajęć praktycznych. W obecnej, odremontowanej i wyposażonej w 2010 roku pracowni obrabiarek nie można sprawnie przeprowadzać egzaminów praktycznych z uwagi na ilość sprzętu możliwego do wstawienia w tym pomieszczeniu.

Na chwilę obecną w szkole nie ma również pracowni elektromechaniki. W 2010, gdy modernizowane były warsztaty szkolne, to na ten kierunek nie dokonywano jeszcze naboru. Obecnie zajęcia praktyczne prowadzone są w różnych pomieszczeniach, w zależności od wykonywanych ćwiczeń. Dlatego też zaplanowano stworzenie tych pracowni w miejscu, w którym obecnie znajdują się maszyny krawieckie.

3c. Kadra dydaktyczna

Każda szkoła zatrudnia wykwalifikowaną kadrę pedagogiczną, która stale podnosi swoje kompetencje zawodowe. Kadre pedagogiczną stanowią nauczyciele przedmiotów ogólnych i teoretycznych przedmiotów zawodowych, nauczyciele praktycznej nauki zawodu, bibliotekarze, pedagodzy, psychologowie, logopedzi i inni specjaliści. W placówkach pracują nauczyciele z uprawnieniami egzaminatorów. Większość z nich posiada więcej niż jedną specjalizację. Nauczycieli cechuje wysoki poziom kompetencji zawodowych. Systematycznie doskonalą swoją wiedzę i umiejętności poprzez aktywne

uczestnictwo w różnorodnych formach doskonalenia. Nauczyciele są gotowi do podjęcia zmian, o czym świadczy ich gotowość do zdobywania nowych kwalifikacji.

Powiatowy Zespół Szkół Zawodowych i Technicznych w Świebodzinie zatrudnia 34 nauczycieli kształcenia zawodowego. Ponadto co roku na czas określony zatrudnianych jest 6 emerytowanych nauczycieli praktycznej nauki zawodu.

1. Liczba uprawnień zawodowych:

- obszar ekonomiczno – handlowy – 5 osób
- informatyka – 5 osób
- gastronomia 7 osób
- logistyka – 2 osoby
- mechanika 12 osób
- hotelarstwo i turystyka 4 osoby

2. Liczba nauczycieli egzaminatorów

- obszar ekonomiczno – handlowy 5 osób
- informatyka – 3 osoby
- gastronomia 3 osoby
- logistyka – 1 osoba
- mechanika 2 osoby
- hotelarstwo i turystyka 5 osób

Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Świebodzinie zatrudnia 10 nauczycieli z uprawnieniami zawodowymi

- kucharz – 2 osoby
- pracownik pomocniczy obsługi hotelowej – 2
- stolarz – 2 osoby

2. Liczba nauczycieli – egzaminatorów:

- kucharz – 1 osoba

Dokształcanie nauczycieli w formie kursów, studiów podyplomowych, szkoleń oraz warsztatów zwiększy ich kompetencje i kwalifikacje. Zaktualizują zdobytą wcześniej wiedzę, nabędą nowe umiejętności i uprawnienia zawodowe. Uczniowie

przygotowani przez wykwalifikowaną kadre są solidniej przygotowani do zdawania egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie. Takie formy doskonalenia pozwalają na poznanie różnorodnych nowoczesnych technik i metod prowadzenia zajęć.

3d. Modernizacja i doposażenie pracowni zawodowych – potrzeby placówek.

Powiatowy Zespół Szkół Technicznych i Zawodowych w Świebodzinie	
Zadanie	Potrzeby warunkujące realizację zadania
Modernizacja istniejącej bazy dydaktyczno - wychowawczej	<ul style="list-style-type: none"> • pracownia obrabiarek – malowanie ścian, wymiana oświetlenia, świetlika, wymiana i modernizacja instalacji elektrycznej, stolarki okiennej i drzwiowej, wymiana podłogi, modernizacja przewodów wentylacyjnych • pracownia elektromechaniki – malowanie ścian, wymiana oświetlenia, świetlika, wymiana i modernizacja instalacji elektrycznej, stolarki okiennej i drzwiowej, wymiana podłogi, modernizacja przewodów wentylacyjnych • pracownia gastronomiczna – malowanie ścian, wymiana oświetlenia, wymiana i modernizacja instalacji elektrycznej, wodociągowej i gazowej, stolarki okiennej i drzwiowej, wymiana podłogi, modernizacja przewodów wentylacyjnych
Doposażenie pracowni teoretycznego i praktycznego kształcenia zawodowego	<ul style="list-style-type: none"> • pracownia obrabiarek – frezarka, tokarka CNC, frezarka i tokarka uniwersalna, stanowiska montażowe, szafki warsztatowe • pracownia elektromechaniki – stanowiska montażowe i szafki warsztatowe • pracownia gastronomiczna – ławki szkolne, krzesła uczniowskie, biurko, fotel nauczycielski, zestaw szaf, zestaw multimedialnych (tablica, rzutnik, głośniki) urządzenie wielofunkcyjne, zestaw komputerowy z oprogramowaniem, tablica kredowa • pracownia teoretycznych przedmiotów mechanicznych – ławki szkolne, krzesła uczniowskie, biurko i fotel nauczycielski, zestaw szaf, zestaw multimedialny (tablica, rzutnik, głośniki) urządzenie wielofunkcyjne, zestaw komputerowy z oprogramowaniem, tablica kredowa • pracownia przedmiotów logistycznych – ławki szkolne, krzesła uczniowskie, biurko, fotel nauczycielski zestaw

	<p>szaf, zestaw multimedialny (tablica, rzutnik, głośniki) urządzenie wielofunkcyjne, zestaw komputerowy z oprogramowaniem, tablica kredowa</p> <ul style="list-style-type: none"> • pracownia przedmiotów ekonomicznych - ławki szkolne, krzesła uczniowskie, biurko, fotel nauczycielski zestaw szaf, zestaw multimedialny (tablica, rzutnik, głośniki) urządzenie wielofunkcyjne, zestaw komputerowy z oprogramowaniem, tablica kredowa • pracownia przedmiotów hotelarskich – ławki szkolne, krzesła uczniowskie, biurko, fotel nauczycielski zestaw szaf, zestaw multimedialny (tablica, rzutnik, głośniki) urządzenie wielofunkcyjne, zestaw komputerowy z oprogramowaniem, tablica kredowa • pracownia przedmiotów gastronomicznych - ławki szkolne, krzesła uczniowskie, biurko, fotel nauczycielski zestaw szaf, zestaw multimedialny (tablica, rzutnik, głośniki) urządzenie wielofunkcyjne, zestaw komputerowy z oprogramowaniem, tablica kredowa • pracownia informatyczna – zestawy komputerowe z oprogramowaniem, stoliki komputerowe (uczeniowskie i stolik nauczycielski), fotele obrotowe, urządzenia wielofunkcyjne, zestaw multimedialny (tablica, rzutnik, głośniki), szafka (kontener) pod biurko
Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Świebodzinie	
<p>Modernizacja istniejącej bazy dydaktyczno - wychowawczej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pracownia gastronomiczna – odmalowanie ścian
<p>Doposażenie pracowni teoretycznego i praktycznego kształcenia zawodowego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pracownia gastronomiczna – projektor multimedialny, ekran projekcyjny, żelazka, laptopy z oprogramowaniem komputerowym, chłodziarko – zamrażarki, taborety stołowe, wózek kelnerki, robot kuchenny, pralka • pracownia przedmiotów hotelarskich – ławki szkolne, krzesła, komputery z programowaniem biurowym, tablica multimedialna z programowaniem, rzutnikiem i programem antywirusowym, drukarki laserowe ze skanerem i kopiarką, telewizor, tablica flipchart, łóżka hotelowe, szafki z wieszakami, stoliki nocne, lampa stojąca, pościele, ekspres do kawy, wózek pokojowy

Aktualne wyposażenie sal do nauki umożliwia realizację podstawy programowej, ale wymaga stałego doposażenia z racji technicznego zużycia sprzętu. Skuteczna edukacja zawodowa wymaga dobrej bazy dydaktycznej, zarówno w zakresie teoretycznych, jak i praktycznych zajęć zawodowych.

Obecnie Powiatowy Zespół Szkół Technicznych i Zawodowych w Świebodzinie dysponuje przestarzałą bazą dydaktyczną, która bezwzględnie wymaga kompleksowej modernizacji, aktualizacji i doposażenia, szczególnie w środki multimedialne (komputery, tablice interaktywne z rzutnikami multimedialnymi, oprogramowanie). Bieżące korzystanie z posiadanego przez szkołę wyposażenia powoduje jego uszkodzenia i konieczność napraw lub wymiany. Również stan techniczny pracowni wymaga poprawy. Od lat niemalowane gabinety, nieszczelne okna i drzwi, psujące się oświetlenie, stare ławki i krzesła wpływają znacznie na pogorszenie warunków BHP i na estetykę gabinetów.

Zaspokojenie wyżej wymienionych potrzeb związanych z modernizacją i doposażeniem pracowni kształcenia zawodowego oraz stanowisk egzaminacyjnych jest jednym z kluczowych czynników dostosowania kształcenia do potrzeb rynku pracy. Nowoczesny, profesjonalny sprzęt zbliżony do rzeczywistego środowiska pracy zapewnia realizację praktycznej nauki zawodu, a kształcenie zawodowe wymaga ciągłego inwestowania w bazę dydaktyczną niezbędną do procesu kształcenia. Dzięki doposażeniu i modernizacji uczniowie będą mieli stały dostęp do specjalistycznego sprzętu, zwiększy się również komfort pracy na zajęciach, oraz nabycie praktycznych umiejętności, bazujących na wiedzy ujętej w podstawie programowej kształcenia zawodowego.

4. Współpraca z otoczeniem biznesowym

Powiat Świebodziński leży w centrum Województwa Lubuskiego na skrzyżowaniu ważnych dróg: A2, drogi ekspresowej S3 oraz drogi krajowej 92. Korzystne położenie administracyjne (bliskość ośrodków o znaczeniu regionalnym, ponadregionalnym, bliskość granicy państwa) oraz transportowe, wysoki poziom przedsiębiorczości oraz funkcjonowanie przedsiębiorstw z kapitałem zagranicznym powoduje, że jest to teren o wysokim potencjale inwestycyjnym. Największy udział w strukturze gospodarczej mają firmy z branży usługowej, produkcyjnej oraz przetwórstwo.

Obecnie kształcenie zawodowe w Powiatowym Zespole Szkół Zawodowych i Technicznych odbywa się w pracowniach praktycznych, warsztatach szkolnych oraz w formie miesięcznych praktyk zawodowych w wielu firmach, takich jak:

- Seco/Warwick Thermal S.A., produkcja urządzenia do obróbki cieplnej metali,
- REMIX S.A, produkcja urządzenia do obróbki cieplnej metali i pieców topialnych,
- KICO Polska Sp. z o.o. produkcja części motoryzacyjne, podzespoły mechanizmów do samochodów,
- Docdata w Świebodzinie, obsługa procesów logistycznych dla branży e-commerce,
- Lumberg w Świebodzinie
- MHS Serwis Mikulscy – producent specjalistycznych zabudów do przeładunku i transportu drewna dłuźycowego.

To właśnie te branże zgłaszają zapotrzebowanie na wykwalifikowanych pracowników. W ramach współpracy z pracodawcami organizowane są spotkania, dostosowywane są kierunki kształcenia do potrzeb rynku, szczegółowo określa się umiejętności uczniów wymagane na danym stanowisku pracy. Odpowiednie wyposażenie pomieszczeń dydaktycznych i warsztatowych związanych z praktyczną nauką zawodu oraz pracowni przyczynia się do poszerzania umiejętności praktycznych, a także na większą motywację uczniów. Na bieżąco analizowane są potrzeby kadrowe, co wpływa na zdefiniowanie potrzeb kształcenia zawodowego w szkołach. Uczniowie poprzez staże i praktyki miesięczne zdobywają umiejętności zawodowe w rzeczywistym środowisku pracy, a często zdarza się, że po odbyciu praktyki lub praktycznej nauki zawodu w danym zakładzie pracy zostają tam zatrudnieni.

Współpraca z pracodawcą zaczyna się od spotkania dyrekcji i nauczycieli przedmiotów zawodowych z kierownictwem zakładów, następnie dostosowywane są kierunki kształcenia do potrzeb rynkowych, gdzie też szczegółowo określa się jakie umiejętności powinien posiadać uczeń na danym stanowisku pracy.

W świebodzińskiej firmie Seco Warwick działającej na rynku od kilkunastu lat możliwość odbycia miesięcznych praktyk zawodowych mają uczniowie kształcący się w zawodzie technik informatyk, technik logistyki, technik mechanik. Uczniowie w zawodzie technik żywienia i usług gastronomicznych oraz technik obsługi turystycznej mogą odbyć praktyki w hotelach, kawiarniach i publicznych szkołach podstawowych

oraz przedszkolach na terenie gminy Świebodzin, a także w pobliskich miejscowościach na terenie powiatu:

- Łągów – OW „Leśnik”, Zamek Joannitów,
- Rzeczyca – Hotel „Pan Tadeusz”,
- Pożrzadło – Hotel Nevada,
- Niesulice – OW Kormoran

Uczniowie klas wielozawodowych najczęściej wybierają takie firmy jak:

- elektryk, elektromonter – firma INSTEL w Świebodzinie,
- monter sieci i urządzeń sanitarnych – firma Hydro- Term w Świebodzinie,
- mechanik pojazdów samochodach – firma Smart w Świebodzinie, EURO – CENTRUM Sp. z o.o. w Świebodzinie, KIM Sp. z o.o.
- piekacz, cukiernik – Piekarnia NITOR, Piekarnia Iwona Balcewicz, Cukiernia Wiesława Garbowska
- sprzedawca – Sklepy Mięsne Rzeźnik Zielona Góra, market „Mrówka” w Świebodzinie, PHU „EL- JAN”, PHU LECH Sp. z o.o.
- murarz - tynkarz – ASBUD Spółka Jawna Gronów
- fryzjer – Zakład Fryzjersko – Kosmetyczny M. Strykowska, Salon Fryzjerski „Aneta” A. Kozakiewicz Sulechów.

Nieco inaczej sytuacja wygląda się w przypadku Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego, gdzie współpraca z otoczeniem biznesowym w zakresie praktycznej nauki zawodu ma charakter nieformalny. Uczniowie kształcący się w zawodach: stolarz, tapicer zajęcia praktyczne odbywają na terenie warsztatów szkolnych Powiatowego Zespołu Szkół Technicznych i Zawodowych w Świebodzinie. Kucharz zajęcia praktyczne ma w odpowiednio wyposażonej pracowni na terenie Ośrodka. W „Piekarni i Cukierni Iwony Balcewicz” zajęcia praktyczne odbywają się dla zawodu kucharz, natomiast pracownik pomocniczy obsługi hotelowej praktyki zawodowe może odbyć w hotelu należącym do sieci ComfortExpress w Świebodzinie. Dla uczniów kształcących się w zawodzie mechanik pojazdów samochodowych, praktyki organizowane są w warsztacie firmy Sekar w Świebodzinie.

II. Analiza SWOT szkolnictwa zawodowego w powiecie świebodzińskim.

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> - zaangażowanie nauczycieli w proces dydaktyczny i w osiąganie dobrych efektów kształcenia - wykwalifikowana kadra pedagogiczna - tworzenie oferty edukacyjnej z myślą o potrzebach uczniów szkół gimnazjalnych i oczekiwaniach rynku pracy - oferowanie wielu zawodów – funkcjonowanie klas wielozawodowych - organizacja dni otwartych dla gimnazjalistów i ich rodziców - stała współpraca szkół ze środowiskiem lokalnym 	<ul style="list-style-type: none"> - niedostateczne wyposażenie pracowni szkolnych - posiłkowanie się nauczycielami emerytowanymi - oferta edukacyjna nie w pełni dostosowana do potrzeb rynku pracy
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> - reforma kształcenia zawodowego - wzrost zainteresowania kształceniem zawodowym - szeroka oferta zawodów - możliwość pozyskania funduszy europejskich - chęć współpracy lokalnych przedsiębiorców ze szkołami zawodowymi - zapotrzebowanie ze strony rynku pracy na fachowców z kwalifikacjami zawodowymi 	<ul style="list-style-type: none"> - niż demograficzny - konkurencja ze strony szkół zawodowych ościennych powiatów - stan finansów publicznych - szkoły techniczne wybierane przez uczniów ze słabym wynikiem egzaminu gimnazjalnego - niedostateczna w skali kraju promocja szkolnictwa zawodowego i prestiżu zawodów rzemieślniczych i technicznych - niedostateczna współpraca szkół gimnazjalnych ze szkołami kształcenia zawodowego

III. Wnioski

Niniejszy plan ukazuje aktualny stan szkolnictwa zawodowego w powiecie świebodzińskim. Na tej podstawie można sformułować następujące wnioski:

- obecne wyposażenie szkół pozwala na realizację podstawy programowej i osiągnięcie zamierzonych celów, jednakże ogranicza realizację programu nauczania, w tej sferze konieczne jest poniesienie dodatkowych nakładów finansowych,
- zajęcia realizowane u pracodawców wpływają na podniesienie atrakcyjności kształcenia, należy te formy rozwijać,
- wpływ na atrakcyjność oferty kształcenia i pozytywne opinie uczniów mają ćwiczenia umiejętności praktycznych przydatnych w danym zawodzie, wymaga to kontynuacji,
- niezbędne jest dalsze doposażenie pracowni w niezbędny sprzęt i oprogramowanie potrzebne do realizacji nowej podstawy programowej i przeprowadzania egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie, zwiększy to atrakcyjność szkolnictwa i poprawi efektywność nauczania,
- sprawdza się współpraca z przedsiębiorstwami w zakresie pogłębiania wiedzy zawodowej ucznia i nauczyciela oraz możliwości odbywania zajęć w zakładach pracy, należy ją stale rozwijać,
- należy dostosować i rozwijać różne formy kształcenia w celu dostosowania potrzeb do rynku pracy w zakresie zawodów deficytowych,
- należy analizować potrzeby w zakresie nowych technologii na rynku lokalnym, w miarę możliwości finansowych należy je wprowadzać,
- w przypadku nauczycieli zawodu należy prowadzić politykę motywującą potencjalne nowe kadry do podjęcia zatrudnienia, narzędziem wspomagającym są nowe rozwiązania prawne przygotowywane przez ustawodawcę, chodzi w tym przypadku o ustalanie atrakcyjnego wynagrodzenia dla powyższych osób za zgodą organu prowadzącego,

- atrakcyjność szkolnictwa zawodowego podwyższą dodatkowe zajęcia dla uczniów (zajęcia specjalistyczne , kursy nadające nowe kwalifikacje i umiejętności, kursy i szkolenia przygotowujące do egzaminów),
- należy położyć nacisk na doskonalenie nauczycieli kształcenia zawodowego w formie kursów kwalifikacyjnych, szkoleń, studiów podyplomowych itp.,
- należy rozwijać współpracę ze szkołami wyższymi (studia podyplomowe dla nauczycieli, kursy przygotowujące do studiów dla uczniów, obozy naukowe oraz korzystanie z bazy i kadry akademickiej,
- należy zwiększyć działania mające na celu promowanie absolwentów na rynku pracy.

Działania prowadzone w zakresie doskonalenia jakości kształcenia zawodowego i rozwój infrastruktury edukacyjnej mają na celu ściślejsze powiązanie szkolnictwa zawodowego z sektorem przedsiębiorstw oraz strefami aktywności gospodarczej i dalsze dostosowywanie profili kształcenia do potrzeb kadrowych rynku pracy. Źródłem finansowania przedsięwzięć powinny być środki własne Powiatu i szkół, fundusze unijne i inne. W ramach określonych powyższym planem powinny być prowadzone działania szczegółowe, które zwiększą atrakcyjność tego typu szkolnictwa.

